

Psalm 1 – Två sätt att leva

- Under några år så bodde jag och reste runt i Mellan Östern och Nordafrika.

Vi denna tid så reste jag ibland runt i öknen. Solen var stekhet och man kände sig som om man kokade i värmen.

- Jag tror vi alla på ett eller annat sätt har känt oss så här andligen när vi får möta svårigheter och man bara längtar efter att få vatten och skugga.

Jag glömmer inte minnen från när jag varit ute i öknen och man kommer fram till en oas med palmer och svalt vatten där man kan svalka sig.

- I dag så vill jag ta er till en sådan andlig oas där vi kan finna styrka och svalka för våra själar.

I denna oas så kommer vi att få möta medfarare som har fått gå igenom den mest fruktansvärda ökenheta som kan ge oss svalka och uppmuntran att fortsätta vår färd till den himmelska oasen!

- Vi ska bege oss till Bibelns oas, eller närmare bestämt psaltaren.

Och idag så ska vi gå in genom porten till denna oas, nämligen Psalm 1, så om ni vill gå med mig ditt.

- För att verkligen kunna tillbe Gud på hans sätt så får vi här förbundsinstruktioner.

Gud han har ingått ett förbund med sitt folk och han visar oss här hur vi ska leva i gensvar till den frälsning som han har givit oss.

- Denna psalm ger oss också svaret på den längtan som de flesta människor går och bär på om att finna lycka.

Vad är egentligen lycka? Är det att nå en viss känslomässig tillfredsställelse? Är det att nå ett tillstånd eller vad är det?

- Låt oss öppna porten till psaltarens oas och se vad sann lycka är?

[Bibelläsning, bön]

¹Salig är den som inte följer de ogudaktigas råd
och inte går på syndares väg

eller sitter bland bespottare

²utan har sin glädje i HERRENS undervisning
och begrundar hans ord dag och natt.

³Han är som ett träd,
planterat vid vattenbäckar,
vilket bär sin frukt i rätt tid
och vars blad inte vissnar.
Allt vad han gör lyckas väl.

⁴Så är det inte med de ogudaktiga,
de är som agnar som vinden för bort.

⁵Därför skall de ogudaktiga ej bestå i domen,
ej syndarna i de rättfärdigas församling.

⁶Ty HERREN känner de rättfärdigas väg,
men de ogudaktigas väg leder till fördärvet.

- I denna psalm så får vi en kontrast mellan två sätt att leva. I v.1-3 så beskrivs den salige och i v.4-6 den ogudaktige.

Låt oss börja med att titta på den salige. Att vara salig betyder just att vara lycklig eller välsignad.

- Så v.1-3 beskriver vad det innebär att vara lycklig.

Vi ser tre saker här i vår text om den salige eller lycklige:

1. Vad han inte gör i v.1.
2. Vad han gör i v.2
3. Resultatet av hans liv i v.3

Låt oss börja med att se vad han inte gör:

¹Salig är den som inte följer de ogudaktigas råd och inte går på syndares väg eller sitter bland bespottare

- På hebreiska används här tre ord, varav två inte kommer fram i Folkbibeln. Dom är 1. Går 2. Står och 3. Sitter.

Låt oss då börja med går: Salig är den som inte går i de ogudaktigas råd. Detta betyder att den som är lycklig inte tar till vara på och praktiserar de ogudaktigas råd.

- För det andra så till skillnad från Folkbibeln så står det att han inte står på syndares väg.

Att stå på syndares väg betyder att ta del i deras synd.

- Sen för det tredje så sitter han inte bland bespottare. Alltså de som talar illa.

Mao den som sitter bland bespottare gör sig delaktig i vad de gör. Han eller hon är involverad i att tala illa.

- När psalmisten använder orden går, står och sitter så betecknar det en livsstil.

Så den som är salig eller lycklig har inte en livsstil i ogudaktighet, synd och dåligt tal.

- Vad är det då den salige gör i v.2?

²utan har sin glädje i HERRENS undervisning och begrundar hans ord dag och natt.

- Ordet här för undervisning på hebreiska är תּוֹרָה som betyder lag och syftar på de fem Moseböckerna.

Alltså den Bibel som man hade när psaltaren skrevs. Så för oss som har hela Guds uppenbarelse i hans ord så gäller det hela Bibeln både NT och OT.

- Den salige eller lycklige har sin glädje i Guds ord och begrundar det dag och natt. Har du din glädje i Gud och hans ord eller i något annat?

Jos 1:8 Låt inte denna lagbok vara skild från din mun. Tänk på den både dag och natt, så att du håller fast vid och följer allt som är skrivet i den. Då skall du lyckas i det du företar dig, och då skall du ha framgång.

Matt 4.4 Människan ska inte leva av bröd allena utan av varje ord som utgår ur Guds mun.

- Guds ord är den saliges andlige föda som när hans eller hennes själ.

Antingen så går, står och sitter vi, alltså har en livsstil i synd eller så lever vi ett liv i begrundan av Guds ord i vilket det får förvandla våra liv.

- Vi har sett vad den salige eller lycklige inte gör, vad han gör och låt oss nu för det tredje se vad resultatet av hans liv blir:

V.3 ³Han är som ett träd, planterat vid vattenbäckar, vilket bär sin frukt i rätt tid och vars blad inte vissnar. Allt vad han gör lyckas väl.

- Tänk dig för ett ögonblick in i den kontext som psalmisten skriver: I ett land med ett tørt klimat där växter och bladen på träden fort vissnar pga. av avsaknad på vatten.

Resultatet av den saliges liv i åtskillnad till andra träd är att han bär frukt i sin tid och vars löv inte vissnar.

- En salig människa är en person från vilken andra människor kan komma och plocka frukten av hans eller hennes liv.

I 1 Mos 49:22 så beskrivs Josef som ett fruktträd vid en vatten källa vars grenar når ut över muren.

- Det nådde ut över muren så att andra kunde äta hans frukt.

Vi kan se hur Josef under sitt liv var som ett sådant här träd i vilket han räddade människors liv under en fruktansvärd hungersnöd.

- Låt oss genom Guds nåd vara som denna salige man här.

Att vara som Josef som är en bild på Jesus för människor i detta andliga torra land så att människor kan äta frukten av våra liv med Gud.

- Bilden som vi här får av att vara salig eller lycklig står i kontrast till hur denna värld beskriver lycka.

För denna värld så handlar det om att känna känslomässig tillfredställelse.

- Här så är riktlinjen för lycka ens egna känslor. Lycka för denna värld har inte att göra med vad Gud säger utan om att tillfredsställa sig själv vilket även involverar syndfull njutning.

Det är som man brukar säga om något känns rätt för dig så är det rätt för dig.

- Man lever ett liv där man själv är i världens centrum. I själv verket så är det avgudadyrkan.

Där man berövar Gud från att vara Gud och istället tar hans plats. Det är ett liv där det inte handlar om att behaga Gud utan att behaga sig själv.

- Ett liv som går ut på att leva för syndfull njutning men i slutändan så väntar fördärv.

Psaltarens beskrivning av lycka däremot handlar om att vara rätt relaterad till Gud. Den lycklige vill leva för och behaga Gud och har sin glädje i Gud och hans ord.

- Frukten av detta liv blir att man är som ett träd planterat vid vattenbäckar.

Här så är lycka inte beroende av känslor utan är ett evigt tillstånd i gemenskap med Gud.

- Där ens liv som första frågan i Westminster's lilla katekes handlar om att: förhärliga Gud och att åtnjuta honom för evigt.

Hur inträder man då i detta tillstånd till detta liv i underbar gemenskap med Gud?

- Innan vi svarar på denna fråga så låt oss först se vad det leder till att inte vara lycklig eller salig enligt Bibelns definition.

Vad blir resultatet av att leva som den ogudaktige i v.4-6?

- För det första så är den ogudaktige som agnar som vinden för bort.

V.4 ⁴Så är det inte med de ogudaktiga, de är som agnar som vinden för bort.

- Vad är då agnar? När man skördade till exempel vete så gick man till en så kallad tröskplats där man slog på vetekornen för att få bort agnarna som man inte åt.

Och sen så kastade man upp alltsammans i luften där vinden blåste bort agnarna som var lätta ifrån vetekornen som man kunde äta.

- De som förkastar Guds frälsning kommer att vara obrukbara och likt agnarna kastas upp i luften och föras bort av vinden.

I vers 5 så skriver psalmisten:

⁵Därför skall de ogudaktiga ej bestå i domen, ej syndarna i de rättfärdigas församling.

- Agnarnas verkliga karaktär kommer att uppenbaras i den kommande domen.

I Matt 3:12 så säger Johannes döparen om Jesus:

¹²Han har sin kastskevel i handen och skall rensa sin tröskplats och samla sitt vete i logen, men agnarna skall han bränna upp i en eld som aldrig släcks.”

- I denna psalm så har vi två sätt att leva: Den lyckliges eller rättfärdiges väg och de ogudaktigas väg.

V.6 ⁶Ty HERREN känner de rättfärdigas väg, men de ogudaktigas väg leder till fördärvet.

- Vilken av dessa vägar vandrar du på?

Jesus talade också om två vägar:

Matt 7:13-14 ¹³Gå in genom den trånga porten. Ty den port är vid, och den väg är bred som leder till fördärvet, och det är många som går fram på den. ¹⁴Och den port är trång, och den väg är smal som leder till livet, och det är få som finner den.

- En muslimsk kvinna som vi känner hade en dröm som påminner om denna text. Utan att ha läst Matt 7 så drömde hon att hon såg två vägar.

Hon såg i drömmen en smal väg som var svår att gå på och kantrades av svårigheter och i slutet på vägen så såg hon ett kors och räddning.

- Men sen så drömde hon också om en annan väg vilket hon själv var på som var bred och lätt att gå på och i slutet på den så var det fördärv.

Den smala vägen är inte bara en väg utan en person.

- Jesus sa: "Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till fadern utan genom mig (Joh 14:6)!"

Hur relaterar psalm 1 till oss nästan 3000 år efter det att den blev skriven?

Det är tydligt i kontexten att denna psalm talar om två sätt att leva.

Ett av dessa levnadssätt är som AC DC sjunger en highway to Hell en motorväg till helvetet och det andra sättet att leva på är en smal väg eller stig till himlen och evig lycka.

- Den stora frågan för oss idag är. Vilken väg befinner vi oss på?

Och även om vi befinner oss på den smala vägen så kan vi ibland komma snett i vår vandring med Herren. Vi kan alla begå de synder som den ogudaktige gör.

- Men frågan är hur är vår livsstil? Reflekterar den att våra liv har blivit förvandlade av evangelium eller att vi fortfarande är förlorade?

Låt oss göra en medicinsk undersökning. Om du någon gång har jobbat på ett stort företag så är det vanligt att man en gång om året får göra en hälsoundersökning.

- Denna psalm ger oss en medicinsk undersökning.

Varifrån får vi vår livs inspiration?

- Vandrar vi i de ogudaktigas råd. Var är det du hämtar din inspiration och vägledning ifrån? Är det från TV:n och de som inte känner Gud?

Står vi på syndares väg? Mao gör oss delaktiga i deras synd genom en livsstil av synd

- Sitter vi bland bespottare? Hur är vårt tal? Skvallrar vi eller lyssnar till skvaller?

Jag kommer ihåg vid ett tillfälle hur min pappa berättade att någon ringde och frågade honom om han ville lyssna på skvaller. Han svarade nej tack och la på luren.

- I Ef 4:29 så säger Paulus: Låt inget oanständigt tal komma över era läppar, tala bara det som är gott och blir till välsignelse där sådan behövs, så att det blir till glädje för dem som hör på.

Vad är det som våra liv präglas av? De ogudaktigas råd, en livsstil av medveten synd och ett liv som präglas av att umgås med bespottare och av att bespotta?

- Eller får vi liksom psalmisten vår inspiration från en livsstil av att meditera på Guds ord.

Tar vi tid att låta Guds ord förvandla våra liv dagligen?

- Ser människor att det är något annorlunda med oss? Ser dom frukten i våra liv?

Låt oss vara såsom Josef i vilket andra kan äta frukten från våra liv.

- Låt oss vara fruktträd i öknen till vilka människor kan komma och få sann andlig mat och vila under dess skugga.

Låt oss be för varandra och uppmuntra varandra att växa i helighet och ödmjukhet så vi kan leda människor till den vattenbäck som ger dem det eviga livet och den lycka som består för evigt.

- Jer 17:5-8 ger en kontrast mellan den som förströstar på människor och den som förtröstar på Herren.

Den som förtröstar på människor precis som den som i Psalm 1 vandrar i de ogudaktigas råd, står på syndares väg och sitter bland bespottare beskrivs här som förbannad och likställs vid en förtorkad buske.

- Den som däremot förtröstar på Herren och likt Psalm 1 har sin glädje i Herrens undervisning och begrundar hans ord dag och natt beskrivs som välsignad och likställs i Jer 17:8 med ett träd planterat vid vatten.

Jer 17:7-8 ⁷Men välsignad är den man som förtröstar på HERREN, den som har HERREN till sin förtröstan. ⁸Han är som ett träd planterat vid vatten och som sträcker ut sina rötter till bäcken. Det fruktar inte om hetta kommer, dess löv är alltid gröna. Det blir inte förskräckt om ett torrt år kommer, och det upphör aldrig att bära frukt.

- Ofta så precis som i Jer 17 så sätts orden som kan översättas med lycklig, välsignad och salig i kontrast till ordet förbannad.

Jesus började sin offentliga undervisning i Matt 5 med saligprisningar och avslutade den med verop eller förbannelser i Matt 23.

- Puritanerna använde saligprisningarna i Matt 5:3-13 för att undervisa om frälsningsvisshet, hur man kan veta om man är frälst och på samma sätt kan vi använda Psalm 1.

Om du hör detta och inser att du är på den breda vägen, de ogudaktigas väg som leder till fördärvet så finns det hopp för dig.

- Jesus kom för att rädda syndare såsom dig och mig så att vi skulle få den eviga lyckan att få bli saliga inför Gud.

Han tog på sig straffet som vi förtjänar pga. vår synd och erbjuder oss räddning om vi omvänder oss och tror att han dog och uppstod istället för oss.

- Vi kan inte förtjäna att bli räddade från det fördärv som vi förtjänar pga. vår synd.

Men helt enkelt så blir vi räddade om vi bara vänder oss bort från den breda vägen och förtröstar på Jesus.

- I den stund som vi vänder oss bort från vårt liv i syndfull njutning till att tro att Jesus dog och uppstod för oss så sker ett mirakel i vilket Gud förklarar oss ogudaktiga människor rättfärdiga.

Inte pga. av något vi har gjort utan enbart på grund av Guds nåd. Vi blir rättfärdigförklarade och får en ny ställning inför Gud som rättfärdiga, saliga och lyckliga.

- Det är om denna rättfärdighet och lycka som David talar om när det står i Rom 4:6-8:

4:6 såsom också David talar [om den] människas salighet som Gud tillräknar rättfärdighet utan gärningar.

4:7 Saliga [är de], vilkas överträdelser har förlåtits och vilkas synder har övertäckts.

4:8 Salig är den man som Herren inte tillräknar synd.

- Så att vara lycklig enligt Bibelns definition handlar om att få sin synd förlåten att Herren inte längre tillräknar ens synd.

När Gud har förklarat oss rättfärdiga och vi fått ta emot den himmelska eviga lyckan då kommer vi att börja vandra på de rättfärdigas väg i gemenskap med Gud.

- Hur mycket vi än försöker att leva enligt Psalm 1 så kan det inte rädda oss. Det är bara Jesu vredesblidkande död som kan rädda oss från syndens straff.

Det fantasitiska med räddningen i Jesus Kristus är att Jesus inte bara räddar oss från vad vi har gjort genom vår synd.

- Utan han räddar oss också från vad vi är genom att i frälsningen göra oss till nya skapelser i vilket han lägger ner en längtan att leva för Gud och hans ord.

Samtidigt så har vi en aktiv roll som kristna att arbeta på vår frälsning som Fil 2:12-13 säger:

¹²Därför, mina älskade, liksom ni alltid har varit lydiga, så arbeta med fruktan och bävan på er frälsning, inte bara som när jag var hos er, utan ännu mycket mer nu när jag inte är hos er. ¹³Ty Gud är den som verkar i er, både vilja och gärning, för att hans goda vilja skall ske.

- Själva grunden till att vi ska arbeta på vår frälsning är att Gud redan arbetar i oss.

Det är inte som den så kallade Keswick teologin från England: Let go and let God, att släppa taget och låta Gud.

- Som kristna så måste vi enligt Ps 1 aktivt ta ställning mot synden och för Guds ord.

Du som kristen, har du din glädje i Guds ord? Begrundar du det dag och natt?

- I så fall så kommer du vara som ett träd planterat vid vattenbäckar.

Men det kommer inte av sig själv. Nu så kliver vi in i sommartider. Ta inte semester eller sommarlov från Guds ord.

- Utan istället så skulle jag vilja utmana er att än mer spendera tid i Guds ord.

Med sommaren så kommer också många frestelser och lockelser till synd.

- Lägg därför bort all orenhet och överflödande ondska och ta ödmjukt emot det inplanterade ordet som förmår att frälsa era själar som Jakob talar om i Jak 1:21.

Då kommer ni att vara som ett träd planterat vid vattenbäckar, vilket bär sin frukt i sin tid och vars blad inte vissnar.

- Låt oss leva våra liv där lycka inte handlar om att tillfredsställa oss själva utan vår Herre och frälsare.

Igår, på flyget, på väg hem från USA så hamnade jag bredvid en missionär som var på väg till Irak.

- Han berättade hur den himmelska lyckan hade fått invadera en familj, men inte enligt hur denna värld skulle beskriva lycka.

Först så hade mannen i familjen kommit till tro och fått möta den himmelska lyckan.

- Istället för att leva för sig själv så började han leva för Gud och frimodigt evangeliserade mitt under stor fara.

Detta ledde till att många kom till tro och blev lyckliga enligt Bibelns definition.

- Men sen så kom något tragiskt att hända. Mannen blev dödad i en bilbomb.

Detta kom att skaka om hans fru som ännu inte hade kommit till tro vilket kom att leda till att hon kom till tro.

- Precis som hennes man så blev hon uppfylld av att leva för Guds ära istället för hennes egen och frimodigt evangeliserade bland hennes muslimska vänner.

Men sen så kom något annat tragiskt att hända. Denna kvinna fick dödlig cancer och för första gången i denna del av Irak så fick de evangeliska kristna bevittna hur en kristen kom att dö i sjukdom.

- Det som blev till ett så oerhört vittnesbörd för andra kristna och för muslimerna i omgivningen var att denna kvinna igenom hela sjukdomen utstrålade en sådan glädje.

Denna glädje var helt otänkbar för muslimerna i omgivningen och ledde till att än mer människor kom till tro.

- Kvinnan blev ett levande exempel på Psalm 1:1-3 där hon i sin cancer i den öken hon befann sig i fick bli ett fruktbarande träd från vilket andra kom att få äta dess frukt.

Låt oss också leva för Gud och hans ära i vilket även om vi befinner oss i vår egen öken av livets omständigheter får bli till fruktbarande träd i vilket människor kan komma och äta av dess frukt.